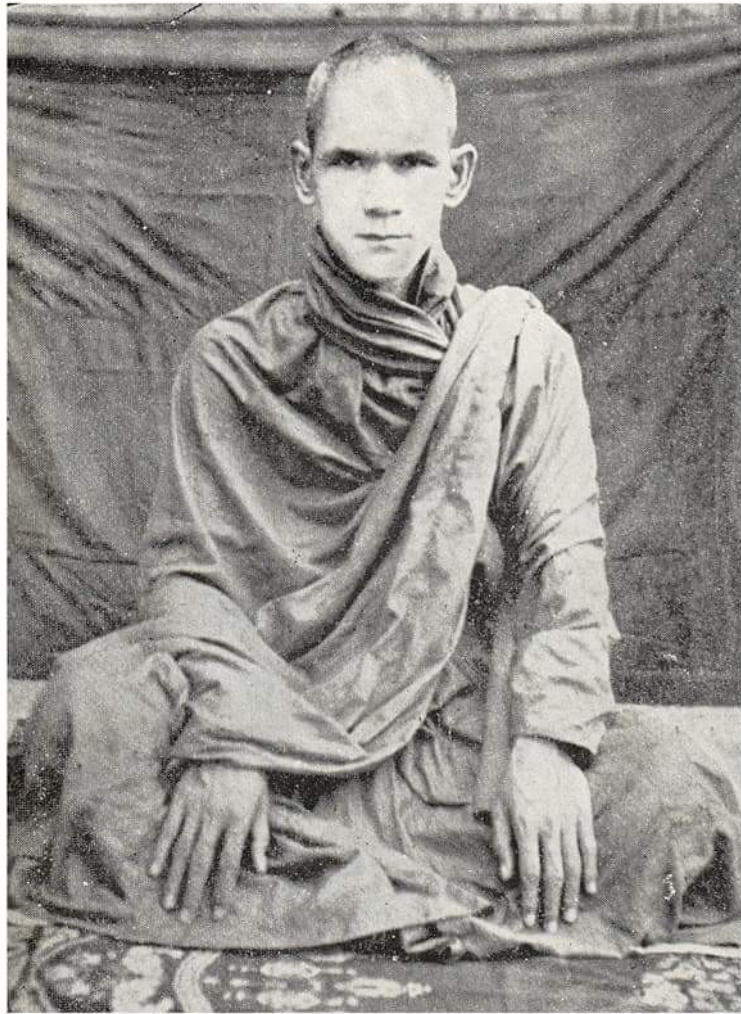

1947-၌ ပုံနှိပ်ခဲ့သောမူ။ (ပ-အကြိမ်) ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး၏ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း။

(ဒု-တွဲ) (၄)သာသနာ့သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး
သက်တော် ၄၀-ကျော်(၁၃၁၂-မတိုင်မီ) ပုံတော်

အခင်း (၆)

နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ် နှင့် ဒိဋ္ဌိဒိသုဒ္ဓိ

အခင်း {၁} ၌ သီလဝိသုဒ္ဓိကို ပြခဲ့ပြီ။ အခင်း {၂} ၌ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကို ပြခဲ့ပြီ။ အခင်း { ၃-၄-၅ } တို့၌ ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိမှ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိတိုင် အောင် အားထုတ်ပုံ တွေ့မြင်ပုံကို အခြေအမြစ်နှင့်တကွ ပြခဲ့ပြီ။ ဤ အခင်း၌ကား ရှုမှတ်သော သူမှာ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် စသည်တို့နှင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စသော ပညာဝိသုဒ္ဓိ ငါးပါးတို့ကို ကျမ်းဂန်နှင့် နှိုင်းနှိုင်း၍ ပြပေအံ့။

နာမရူပပါနံ ယထာထာဝ-ဓဿနံ ဒိဋ္ဌိဒိသုဒ္ဓိ နာမ။ (ဝိသုဒ္ဓိဝဂ်)

နာမရူပပါနံ၊ အာရုံဆီသို့ ညွတ်တတ် သွားတတ်သော နာမ်သဘော နှင့်၊ အာရုံဆီသို့ မညွတ်တတ်မူ၍ ပေါက်ပြန်ရုံသာ အထင် အရှား ပေါက်ပြန်တတ်သော ရုပ်သဘောတို့ကို။ ယထာဝ ဓဿနံ၊ သဘော မှန်အတိုင်း မြင် သိခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ် အမြင်မည်၏။

အခင်း { ၅ } ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရှုမှတ်သူအား သမာဓိ ထက်သန် သော အခါ၌၊ ကြံစည်တွေးတောမှု နှိပ်ရဏတို့သည် များသော အား ဖြင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီ။ ငှက်မှုချည်းသာလျှင် တစပ်ထည်း စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်၏။ ရှိခါ၌ ကြံစည်မှု ဖြစ်သော်လည်း၊ ချက်ခြင်းပင် ငှက်သိနိုင်၍ ထို ကြံစည်မှု ငြိမ်းပြတ် သွား၏။ ထိုအခါ၌ ပေါင်းမှု ပိန်မှု ထိုင်မှု ရပ်မှု သွားမှု နှစ်မှု ကွေးမှု ဆန်မှု လှုပ်ရှားမှု စသော ကိုယ်အမူအရာ ဝါ ယော ပေါဋ္ဌဗ္ဗ ဘုတရုပ်များ (ကြီးမား ထင်ရှားသော ပေါက်ပြန်မှုများ) နှင့်၊ ထိုမှ တပါး တွေ့ထိရသော အကြမ်း၊ အနဲ့၊ အပု၊ အအေး၊ အတင်း၊ အလျော့ ဟူသော ဘုတရုပ်များကို “အမျိုးမျိုး အထွေထွေ ပေါက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောမျှသာ” ဟူ၍၎င်း၊ “တုံး၊ တိုင် ကျောက်ခဲ သဲများ ကဲ့သို့ပင် အာရုံကို မသိတတ်သော သဘော မျှသာ” ဟူ၍၎င်း၊ မှတ်ဆဲမှာပင် သိမြင် သဘောကျ၏။ ထို့ပြင်၊ မြင် ရတဲ့ အဆင်း၊ မြင်နိုင်အောင် ကြည်လင်တဲ့ မျက်စိ ရုပ်၊ ကြားရတဲ့ အသံ၊ ကြားနိုင်အောင် ကြည်လင်တဲ့ နားရုပ်၊ နံရတဲ့ အနံ့၊ နံနိုင် အောင် ကြည်လင်တဲ့ နှာခေါင်းရုပ်၊ စားထိရတဲ့ အရသာ၊ စားထိ

နိုင်အောင် ကြည်လင်တဲ့ ဈာန်ရုပ်၊ ထိသိနိုင်အောင် ကြည်လင်တဲ့ ကိုယ်ရုပ်၊ ကြိသိမှု၏ ဖြိရာ နှလုံးရုပ်၊ ဤသို့ အစဉ်သော ဥပါဒါရုပ် (အကြမ်းစား ရုပ်တို့ကို ဖြိသော အသေးစား ရုပ်) များကိုလဲ ဖွတ်ဆဲမှပင် နည်းတူ ထိမြင် သဘောကျ၏။ ဤသို့ မတွေ့မဝေ ထိမြင် သဘော ကျခြင်းသည် “ရုဋ္ဌနုလက္ခဏာ၊ အဗျာကတဒဗ္ဗုဇ္ဈာန်တို့ အလိုအားဖြင့် ရုပ်တရားကို ဖွန်ကန်စွာ ထိမှု ဖြစ်သောကြောင့်” ရူပထထာဝဝဓဿန = ရုပ်ကို သဘောမှန်အတိုင်း ထိသော ဥာဏ်ပေတည်း။ အဗျာကတပစ္စုပ္ပန် အလိုအားဖြင့် သိသည် ဟူသော စကားမှာ “အစေတနော အဗျာကတောတိ ဣတ္ထ ဝိယ အနာရဗ္ဗဏထာ ဝါ အဗျာထထာ ဓဋ္ဌဗ္ဗာ” ဟူသော မူလဋီကာ၊ မဟာဋီကာတို့ကို ဖြို၍ ဆိုအပ်သော စကားပေတည်း။

ဋီကာ၏အနက်....ဝါ။ တနည်းကား၊ အ-စေတနော အဗျာကတောတိ ဣတ္ထ ဝိယ၊ အ-စေတနော အဗျာကတော ဟူရာ၌ ကဲ့သို့၊ အနာရဗ္ဗဏတာ အာရုံ ဓဋ္ဌိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အဗျာကတတာ၊ အဗျာကတ၏ အဖြစ် = အဗျာကတ ခေတ်ကြောင်း အနက် ဟူ၍။ ဓဋ္ဌဗ္ဗာ ဖွတ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား.....ဣတိ ကေသာ နာမ ဣမသ္မိံ သဒ္ဓိရေ ပါဠိဇယက္ခော ကောဋ္ဌာသော အ-စေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿက္ခော ထဋ္ဌေါ ပထဝီဓာတု ဤသို့ စသော ဓာတုဝဂ္ဂဏ္ဍာန် အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌ အဗျာကတော-အာရုံဓဋ္ဌိတတ် ဟူသော အနက်ကို သိရသကဲ့သို့၊ အဗျာကတဒဗ္ဗုဇ္ဈာန် ဟူရာ၌လဲ “အာရုံ ဓဋ္ဌိတတ်သော ထနား ဟု ဥာဏ်အား ဧရူးရှု ထင်ပေါ်သည်” ဟူသော အနက်ကို သိရမည် ဟု ဆိုလို၏။ ဤ ဋီကာအဖွင့်သည် ယောဂီတို့၏ ဥာဏ်မှာ ထင်ပုံနှင့် အထူးပင် သင့်လျော်ပါပေ၏။

ထို့ပြင်၊ ဖွတ်ဆဲမှပင်၊ “ပေါင်းမှု ပိန်မှု စသော အာရုံများဆီသို့ ဖွတ်တုံ့ပိတ်က ပြေး၍ ပြေး၍ ကပ် ကပ် သွားသလိုလဲ” ထင်ရ၏။ “မြင်မှု ကြားမှု နံ့မှု စားထိမှု ထိသိမှု ကွေးချင်မှု ဆန့်ချင်မှု ကြိသိမှု စသော ပိတ်များက ဆိုင်ရာ အာရုံများဆီသို့ ရောက် ရောက် သွားကြသလိုလဲ” ထင်ရ၏။ ဤသို့ ထင်မြင်ခြင်း သိမြင်သည် “နနုလက္ခဏာ

အလိုအားဖြင့် နာမ်တရားကို မှန်ကန်စွာ သိမှု ဖြစ်သောကြောင့်”
နာမ-သာဏာဝ-ဓဿန = နာမ်ကို သဘောမှန် အတိုင်း သိသော
ဉာဏ်ပေတည်း။

ဤသို့ သဘောမှန် အတိုင်း သိမြင်သူအား ရုပ် နှင့် နာမ်တို့သည်
အဘိုး အဘိုး ကွဲပြားလျက်သာ ထင်ပေါ်ကုန်၏။ မမှတ်မိ ကာထ၊
မှတ်စ ကာသက ကဲ့သို့ တဆက်ထည်း တပေါင်းထည်း တခုထည်း
တကောင်ထည်း အနေအားဖြင့် မထင်ပေါ်ကုန်ပြီ။ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်
ပေါင်းစုံနှင့် ပေါင်းတာက တခြား + မှတ်တာက တခြား ကွဲပြား
လျက်သာ ထင်ပေါ်၏။ ထိုအတူ၊ ဝိနိဗ္ဗိတိနှင့် ဝိနိတာက တခြား +
မှတ်တာက တခြား၊ ထိုင်တယ်ဟု မှတ်စိုက်၍ ထိုင်တာက တခြား +
မှတ်တာက တခြား၊ ကွေးစိုက် ဆန့်စိုက်၍ ကွေးချင်၊ ဆန့်ချင်တာက
တခြား + ကွေးတာ၊ ဆန့်တာက တခြား + မှတ်တာက တခြား၊
မြင်စိုက်၍ မြင်ရတာနှင့် မျက်စိက တခြား + မြင်တာနှင့် မှတ်တာက
တခြား။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကွဲပြားလျက်သာ ထင်ပေါ်၏။ ဤသို့ မှတ်ဆဲ
မှာပင် ရုပ် နှင့် နာမ် တခြားစီ ကွဲပြားလျက် ထင်ရှားပုံကို ရည်၍
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အောက်ပါ ပေါ်ရာဇာဂါထာတို့ကို ထုတ်ပြတော်မူလေပြီ။

န စက္ခုတော ဇာယရိ ဗဿ - ပဉ္စမာ၊
န ရူပတော နော စ ဉ္စာနိ အန္တရာ၊
ဟေထံ ပဋိစ္စ ပဗ္ဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊
ယထာပိ သဒ္ဓေါ ပဟတာယ ဘေရိယာ။ ။

ဗဿ-ပဉ္စမာ၊ ဗဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ စိတ် ဟူသော
ဗဿပဉ္စမကတရားတို့သည်။ ဝါ၊ မြင်တွေ့မှုလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိသော
မြင်မှုသဘောတို့သည်။ စက္ခုတော၊ မျက်စိထဲမှလဲ။ န ဇာယရေ၊
ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ကုန်။ ရူပတော၊ အဆင်းထဲမှလဲ။
န ဇာယရေ၊ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ကုန်။ ဉ္စာနိ အန္တရာ၊
မျက်စိနှင့် အဆင်း ဤနှစ်မျိုးတို့၏ အလယ်ကြားမှလဲ။ နော ဇာယရေ၊
ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ကုန်။ သင်္ခတာ၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်း
တို့က ပေါင်း၍ ပြုအပ်သော မြင်မှု သဘောတို့သည်။ ဟေထံ ပဋိစ္စ၊
မျက်စိ အဆင်း စသော အကြောင်းကို စွဲဖိုကုန်၍။ ပဗ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်

ကုန်၏။ ယထာဝရ၊ ဥပမာကား၊ ပဟတာယ ဘေဂိယာ၊ တီးခတ်အပ်
သော စည်၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ပဘဝတိ ယထာ၊ စည် လက်ခတ်
စသော အကြောင်းကို ခွဲဖို့၍ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ပင် တည်း။

ခေမိစ္ဆာသိကား.....စည်ထံသည် မတီးသေးမီက စည်ထဲမှာလဲ
အောင်းလျက် ရှိခဲ့သည် မဟုတ်။ လက်ခတ် ထုထဲမှာလဲ အောင်းလျက်
ရှိခဲ့သည် မဟုတ်။ စည် နှင့် လက်ခတ် တို့၏ အလယ်ကြားမှာလဲ
အောင်းလျက် ရှိခဲ့သည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်၊ တီးခိုက်၌ မြည်သော
ထို စည်ထံသည် စည်ထဲမှာလဲ ထွက်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ လက်ခတ်
ထုထဲမှာလဲ ထွက်ပေါ်လာသည် မဟုတ် (စည်ရှုပ်၊ လက်ခတ်ရှုပ်များ
ကပင် အသံချပ် ဖြစ်လာသည် မဟုတ်-ဟူလို)။ စည်နှင့် လက်ခတ်
တို့၏ အလယ်ကြားမှာလဲ ထွက်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့်
သော်ကား... စည် လက်ခတ် တီးမှု ဟူသော အကြောင်းတို့ကို ခွဲဖို့၍
တီးတိုင်း တီးတိုင်း အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာသော အသံမျှသာ
ဟုတ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍၊ စည်နှင့် လက်ခတ်တို့က တခြား + စည်ထံ
က တခြား ကွဲပြားသကဲ့သို့၊ ထိုအတူပင် မြင်မှုသည် မမြင်သေးမီက
မျက်စိထဲမှာလဲ အောင်းလျက် ရှိခဲ့သည် မဟုတ်။ အဆင်းထဲမှာလဲ
အောင်းလျက် ရှိခဲ့သည် မဟုတ်။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့၏ အလယ်
ကြားမှာလဲ အောင်းလျက် ရှိခဲ့သည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်၊ အဆင်း
ထင်ခိုက် ထင်ခိုက်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ထိုမြင်မှုသည် မျက်စိထဲမှာလဲ
ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်သည် မဟုတ်။ အဆင်းထဲမှာလဲ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်သည်
မဟုတ်။ (မျက်စိရှုပ်၊ အဆင်းချပ်များကပင် မြင်မှု ဖြစ်လာသည်မဟုတ်
ဟူလို)။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့၏ အလယ်ကြားမှာလဲ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်
သည် မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား....မျက်စိ အဆင်း အလင်း
ရောင် နှလုံးသွင်းမှု ဟူသော အကြောင်းတို့ကို ခွဲဖို့၍ အဆင်း ထင်
ခိုက် ထင်ခိုက်၌ အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာသော မြင်မှု သဘော
မျှသာ ဟုတ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍၊ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့က တခြား +
မြင်မှုက တခြား ကွဲပြားလျက် ထင်ပေါ်သည် ဟု ဆိုလို၏။ (ကြားမှု
နဲ့မှ စားထိမှု ထိမှု ဆိုင်ရာ ဂါထာတို့၌ ထူးသော ပါဠိ အနက်ကိုသာ
ဖော်ပြအံ့။

- န သောတတော ဇာယဂိ ဖဿ-ပဉ္စမာ၊
- န သဒ္ဓတော နော စ ဥဘိန္ဒ မန္တရာ၊ ပေ၊ ၊
- န ဃာနတော ဇာယဂိ ဖဿ-ပဉ္စမာ၊
- န ဂန္ဓတော နော စ ဥဘိန္ဒ မန္တရာ၊ ပေ၊ ၊
- န ဇိဝတော ဇာယဂိ ဖဿ-ပဉ္စမာ၊
- န ရသတော နော စ ဥဘိန္ဒ မန္တရာ၊ ပေ၊ ၊
- န ကာယတော ဇာယဂိ ဖဿ-ပဉ္စမာ၊
- န ဖဿတော နော စ ဥဘိန္ဒ မန္တရာ၊ ပေ၊ ၊

ဖဿ-ပဉ္စမာ၊ ကြားတွေ့မှုလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိသော ကြားမှု သဘောတို့သည်။ သောတတော၊ နားထဲမှလဲ၊ န ဇာယဂေ၊ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မဟုတ်ကုန်၊ သဒ္ဓတော၊ အသံထဲမှလဲ၊ န ဇာယဂေ၊ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မဟုတ်ကုန်၊ ဥဘိန္ဒ အန္တရာ စ၊ နားနှင့် အသံ ဤနှစ်မျိုးတို့၏ အလယ်ကြားမှလဲ၊ နော ဇာယဂေ၊ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မဟုတ်ကုန်၊ သင်္ဘော၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတို့က ပေါင်း၍ ပြုအပ်သော ကြားမှုသဘောတို့သည်။ ဟေတု ပဋိစ္စ၊ နား၊ အသံ စသော အကြောင်းကို စွဲမှီကုန်၍၊ ပဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ယထာပိ၊ ဥပမာကား။ပေ။

ဖဿ-ပဉ္စမာ၊ နံတွေ့မှုလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိသော နံမှုသဘောတို့သည်။ ဃာနတော၊ နှာခေါင်းထဲမှလဲ၊ န ဇာယဂေ၊ ကုန်၊ ဂန္ဓတော၊ အနံ့ထဲမှလဲ၊ န ဇာယဂေ၊ ကုန်၊ ဥဘိန္ဒ အန္တရာ စ၊ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့ ဤနှစ်မျိုးတို့၏ အလယ်ကြားမှလဲ၊ နော ဇာယဂေ၊ ကုန်၊ သင်္ဘော၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတို့က ပေါင်း၍ ပြုအပ်သော နံမှုသဘောတို့သည်။ ဟေတု ပဋိစ္စ၊ နှာခေါင်း၊ အနံ့ စသော အကြောင်းကို စွဲမှီကုန်၍၊ ပဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ယထာပိ၊ ဥပမာကား။ပေ။

ဖဿ-ပဉ္စမာ၊ စားတွေ့မှုလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိသော စားသိမှု သဘောတို့သည်။ ဇိဝတော၊ လျှာထဲမှလဲ၊ န ဇာယဂေ၊ ကုန်၊ ရသတော၊ အရသာထဲမှလဲ၊ န ဇာယဂေ၊ ကုန်၊ ဥဘိန္ဒ အန္တရာ စ၊ လျှာနှင့် အရသာ ဤနှစ်မျိုးတို့၏ အလယ်ကြားမှလဲ၊ နော ဇာယဂေ၊ ကုန်၊ သင်္ဘော၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတို့က ပေါင်း၍ ပြုအပ်သော စားသိမှုသဘော

တို့သည်၊ ဟေတု ပဋိစ္စ၊ ဣာ၊ အရသာ စသော အကြောင်းကို စွဲမှီ ကုန်၍၊ ပဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ယထာပိ၊ ဥပမာကား၊ ပေ။

ဖဿ-ဥဇ္ဈမာ၊ ထိတွေ့မှုလျှင် ဝါးချမြောက် ရှိသော ထိထိမှုသဘော တို့သည်။ ကာယတော၊ ကိုယ်ထဲမှလဲ။ န ဇာယဇေ၊ ကုန်။ ဖဿတော၊ အတွေ့ အာရုံထဲမှလဲ။ န ဇာယဇေ၊ ကုန်။ ဥဘိန္ဒူ အန္တရာ စ၊ ကိုယ် နှင့် အတွေ့ရပ် ဤနှစ်မျိုးတို့၏ အလယ်ကြားမှလဲ။ နော ဇာယဇေ၊ ကုန်။ သင်္ခတာ၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတို့က ပေါင်း၍ ပြုအပ်သော ထိ ထိမှုသဘောတို့သည်။ ဟေတု ပဋိစ္စ၊ ကိုယ်၊ အတွေ့ရပ် စသော အကြောင်းကို စွဲမှီကုန်၍၊ ပဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ယထာပိ၊ ဥပမာ ကား၊ ပေ။

- န ဝတ္ထုရူပါ ပဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊
- န စာပိ ဓမ္မာယတနေတိ နိဂ္ဂတာ၊
- ဟေတု ပဋိစ္စ ပုဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊
- ယထာပိ သဒ္ဓေါ ပဟတဿ ဘေဂိယာ၊ ။

သင်္ခတာ၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတို့က ပေါင်း၍ ပြုအပ်သော ကြံ ထိမှု၊ ရှုမှတ်မှု၊ သဘောတို့သည်။ ပတ္ထုရူပါ၊ မှီရာ နှလုံးရပ်ထဲမှလဲ။ န ပဘဝန္တိ၊ ထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ကုန်။ ဓမ္မာယတနေတိ စာပိ၊ ကြံထိမှု၊ ရှုမှတ်ရသော သဘောအာရုံများထဲမှလဲ။ န နိဂ္ဂတာ၊ ထွက်ပေါ်လာကြသည် မဟုတ်ကုန်။ သင်္ခတာ၊ ကြံထိမှု၊ ရှုမှတ်မှု သ ဘောတို့သည်။ ဟေတု ပဋိစ္စ နှလုံးရပ် သဘော အာရုံ စသော အကြောင်းကို စွဲမှီကုန်၍၊ ပဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ယထာပိ၊ ဥပမာ ကား၊ ပဟတဿ၊ တီးခတ်အပ်သော၊ ဘေဂိယာ၊ စည်၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ပဘဝတိ ယထာ၊ စည်၊ လက်ခတ် စသော အကြောင်း ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ပင်တည်း။

ထိုသို့ နာမ်ရုပ် ၂ ပါးကို ကွဲပြားစွာ ထိသော သူသည် ဤသို့လဲ ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်တတ်၏။ ပုံကား... ထိုင်ခြင်း ထခြင်း သွားခြင်း ကွေး ခြင်း ဆန့်ခြင်း မြင်ခြင်း ကြားခြင်း စသော အမှုအရာ တစ်ခုတစ်ခုကို နာမ် သက်သက်ဖြင့်လဲ မပြီးစေနိုင်၊ ရုပ် သက်သက်ဖြင့်လဲ မပြီးစေ နိုင်။ နာမ်ရုပ် ၂ ပါးလုံး ပေါင်းစပ်၍ သာလျှင် ပြီးစေနိုင်သည်။ ထိုသို့

ပြီးစေသော နာမ်ရုပ် ၂ ပါးကိုပင် ဖွဲ့၍ “ ငါ ထိုင်သည်၊ ငါ ထသည်၊ ငါ သွားသည်၊ ငါ ကွေးသည်၊ ငါ ဆန့်သည်၊ ငါ မြင်သည်၊ ငါ ကြားသည် ” ဤသို့ စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုနေကြလေသည်။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား... ထိုင်မှု၊ ထမှု၊ သွားမှု စသည်ကို ပြုလုပ်တတ်သော ငါကောင် = သတ္တဝါကောင် ဟူ၍ မရှိချေ။ နာမ်ရုပ် ၂ ပါးမျှသာ ရှိပေသည်-ဟု ဤသို့လဲ ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်တတ်၏။ အောက်ပါမှာ ဤသို့သော အနက်ကို အမြွက်ဖွဲ့ ပြသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စကားပေတည်း။

အထခေါ နာမ် နိဿာယ ရူပံ ပဝတ္တတိ၊ ရူပံ နိဿာယ နာမ် ပဝတ္တတိ၊ နာမဿ ခါဒိတု-ကာမတာယ၊ ဝိဝိတု-ကာမတာယ၊ ဗျာဟရိတု ကာမတာယ၊ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတု-ကာမတာယ၊ သတိ ရူပံ ခါဒတိ၊ ဝိဝတိ၊ ဗျာဟရတိ၊ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတိ။

အထခေါ၊ အမှန်အားဖြင့် သော်ကား၊ နာမ် နိဿာယ၊ စားလိုမှု စသော နာမ်ကို ဖြို၍၊ ရူပံ ပဝတ္တတိ၊ စားမှု စသော ရုပ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရူပံ နိဿာယ၊ မျက်စိ စသော ရုပ်ကို ဖြို၍၊ နာမ် ပဝတ္တတိ၊ မြင်မှု စသော နာမ် ဖြစ်ပေါ်၏။ နာမဿ၊ နာမ်၏။ ခါဒိတု-ကာမတာယ၊ စားလိုခြင်း ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝိဝိတု ကာမတာယ၊ သောက်လိုခြင်း ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗျာဟရိတု ကာမတာယ၊ ပြောလိုခြင်း ဖြစ်လတ်သော်၊ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတု-ကာမတာယ၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း သွားခြင်း အင်ခြင်း ဟူသော ဣရိယာပုထံကို ပြုလိုခြင်းသည်။ သတိ၊ မြင်လတ်သော်၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခါဒတိ၊ စားဝါး၏။ ဝိဝတိ၊ သောက်၏။ ဗျာဟရတိ၊ ပြောဆို၏။ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတိ၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း သွားခြင်း အင်ခြင်းကို ပြု၏။

ဤပါဠိဖြင့် “ စားချင်တာက နာမ် + စားတာက ရုပ် ဟူ၍၎င်း၊ သောက်ချင်တာက နာမ် + သောက်တာက ရုပ်၊ ပြောချင်တာက နာမ် + ပြောတာက ရုပ်၊ ထိုင်ချင်တာက နာမ် + ထိုင်တာက ရုပ်၊ ရပ်ချင်တာက နာမ် + ရပ်တာက ရုပ်၊ သွားချင်တာက နာမ် + သွားတာက ရုပ်၊ လှဲ အိပ်ချင်တာက နာမ် + လှဲ အိပ်တာက ရုပ် ဟူ၍၎င်း” ဤသို့ စသော အနက်ကိုလဲ တိုက်ရိုက် ထင်ရှား ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်၊ အချို့သော ယောဝီသည် ဥပမာ တင်၍သော်လဲ ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်တတ်သေး၏။ အောက်ပါမှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ တာသာပြန်ပေတည်း။

ဝင်ရိုး ဘီး ရထားအိမ် ရထားသန် အစရှိသော အစိတ် အပိုင်း အဆောက်အဦများသည် တခုထည်း အနေအားဖြင့် နေသားတကျ ပေါင်းရ တည်နေကြလျှင်၊ ရထား ဟု ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှသာ ရှိ၏။ တခု တခုသော အစိတ် အပိုင်းကိုသာ ဖူးဖိုက်၍ ကြည့်ရှုလျှင်ကား ရထား မည်သော ဝတ္ထုသည် အမှန်အားဖြင့် မရှိသကဲ့သို့၎င်း။ သစ် ဝါး စသော အိမ်၏ အဆောက်အဦများသည် ဟင်းလင်းပြင် အရပ်ကို ကာ ရံလျက် တခုထည်း အနေအားဖြင့် နေသားတကျ ပေါင်းရ တည်နေ ကြလျှင်၊ အိမ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှသာ ရှိ၏။ တခု တခုသော အစိတ် အပိုင်းကိုသာ ဖူးဖိုက်၍ ကြည့်ရှုလျှင်ကား အိမ်မည်သော ဝတ္ထုသည် အမှန်အားဖြင့် မရှိသကဲ့သို့၎င်း။ (ပေ)၊ ပင်လုံး အကိုင်း အခက် အရွက် စသော သစ်ပင်၏ အစိတ် အပိုင်းများသည် ဘခုထည်း အနေအား ဖြင့် နေသားတကျ တည်ရှိကြလျှင်၊ သစ်ပင် ဟု ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှသာ ရှိ၏။ တခု တခုသော အစိတ် အပိုင်းကိုသာ ဖူးဖိုက်၍ ကြည့်ရှုလျှင်ကား သစ်ပင် မည်သော ဝတ္ထုသည် အမှန်အားဖြင့် မရှိသကဲ့သို့၎င်း။ ဤဥပမာတို့နှင့် တူစွာပင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး = ရုပ် နာမ် နှစ်ပါးတို့သည် တပေါင်းထည်း တစဉ်ထည်း ဖြစ်၍ နေကြလျှင်၊ သတ္တဝါ = ဝုပ္ပါယ် ဟု ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှသာ ရှိချေသည်။ တခု တခုသော ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ သဘောတရားကို သာလျှင် ဖူးဖိုက်၍ ရှုမှတ်လျှင်ကား ငါဘဲ ဟု မာန ဖြင့် စွဲလမ်းမှု၊ ငါကောင်း ဟု ဗိဇ္ဇိဖြင့် စွဲလမ်းမှု၊ ဤနှစ်မျိုးတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်သော (အသက် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဏ်ကောင် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် စွဲလမ်းအပ်သော) သတ္တဝါ မည်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် (မျက်မှောက် သိအပ်သော သဘော = မူလ ရှိရင်းအတိုင်း မှန်သော သဘောအားဖြင့်) မရှိသည် သာတည်း။ မျက်မှောက် သိရ၍ မူလ ရှိရင်းအတိုင်း မှန်သော သဘော အားဖြင့်ကား အာရုံသိသို့ ညွတ်တတ် သွားတတ်သော၊ အာရုံကို သိတတ်သော နာမ်သဘောနှင့် အာရုံကို မသိတတ်ဘဲ ပေါက်ပြန်ရုံသာ အမျိုးမျိုး ပေါက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော ရုပ်သဘောမျှ သာလျှင် ရှိပေသည် ဟူ၍ ဝိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်၏။ ဤသို့ သိမြင် သဘောကျသော သူ၏ အထိ အမြင်သည် ယထာဘူတ ဇဿန = ဇွန်ကန်စွာ ထိမြင်သော ခွာဏ် ခြေ၏။ ဒိဗ္ဗိဝိသုဒ္ဓိပင်တည်း။ (ဘာသာပြန်)။

သို့သော်လဲ ဥပမာ တင်ခြင်းသည်ကား လိုရင်း မဟုတ်ပေ။ မှတ်

မှိုက် မှတ်မှိုက်၌ အထူး မစဉ်းစားရဘဲ မှတ်ရုံမျှဖြင့်ပင် နာမ်နှင့် ရုပ် တို့ကို ကွဲပြားစွာ သိမြင်၍ “ ဤကိုယ်ထဲမှာ အာရုံကို သိတတ်တဲ့ နာမ်နှင့် အာရုံကို မသိတတ်တဲ့ ရုပ်ဟူသော ဤနှစ်မျိုးသာ ရှိသည်။ ဤနှစ်မျိုးမှ တပါး သတ္တဝါကောင် ငါကောင် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဏ် ကောင်ကား မရှိပြီ ” ဟူ၍ မတွေ့မဝေ ဆုံးဖြတ် နိုင်ခြင်းသည် သာ လျှင် လိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မှတ်မှိုက် မှတ်မှိုက်မှာပင် မတွေ့ မဆ ရဘဲ အလိုလို သဘောကျ၍ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်သော အသိဥဒ္ဓါဏ် သည် ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ခေတ်အို။ ဤဉာဏ်သည်ပင် ‘ ငါကောင် လိပ်ပြာကောင် ရှိသည် ’ ဟု ထင်မှား စွဲလမ်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိ အညှစ်အကြေးကို သုန်သင် ပယ်ခွါတတ်သော ကြောင့် စိဋ္ဌိဒိသုန္ဓိဇဉ် ခေတ်အို။ အောက်ပါမှာ မဟာ ဝိကာ အဖွင့်ပေ တည်း။

နာမရူပ ပါနံ ထာထာဝ ဓဿနန္တိ ဣဒံ နာမံ၊ ဧတ္တကံ နာမံ၊ န ဣ တော ဘိယျော၊ ဣဒံ ရူပံ၊ ဧတ္တကံ ရူပံ၊ န ဣတော ဘိယျော တိ စ တောသံ လက္ခဏ သဏ္ဍက္ခဏ မုခေန ဓမ္မ မတ္တ ဘာဝ ဒဿနံ အတ္တ ဒိဋ္ဌိ မလ ဝိသောဓနတော ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဋ္ဌိ တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

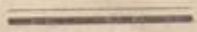
နာမရူပပါနံ ယာထာဝ ဒဿနန္တိ။ နာမ်နှင့် ရုပ်တို့ကို သဘောမှန် အတိုင်း မြင်ခြင်း ဟူသည်ကား။ ဣဒံ၊ မှတ် သိရသော ဤသဘော သည်။ နာမံ၊ အာရုံဆီသို့ ညွတ်တတ် သွားတတ်သော၊ အာရုံကို သိ တတ်သော နာမ် တရားတည်း။ ဧတ္တကံ၊ မှတ် သိခဲ့ရသော ဤမျှ လောက်သည်။ နာမံ၊ အာရုံကို သိတတ်သော နာမ် တရားသာတည်း။ (မှတ် သိရသမျှ နာမ်ကို ရည်၍ “ ဤမျှလောက်ဟာ နာမ်ချည်းတဲ၊ ငါကောင် မဟုတ် ” ဟု သိသည်ကို ဆိုလို၏)။ ဣတော၊ မှတ် သိခဲ့ရသော ဤ နာမ် တရား ထက်။ ဘိယျော၊ အပို အလွန် ဖြစ်သော ငါကောင် = သတ္တဝါကောင် သည်။ န၊ မရှိပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ (ဓမ္မ မတ္တ ဘာဝ ဒဿနံ၊ အတ္တ ဒိဋ္ဌိ မလ ဝိသောဓနတော ဤရုပ်တို့ကို ထောက်၍ အရာအား လျော်စွာ ပြန်အပ်သော အနက်မှန်ပင် တည်း။ ဝဋ္ဌဗ္ဗောနုပဿနာ အရာ၌ ပြသော အဋ္ဌကထာနှင့် ဒီးနော၍ ယေမှားလေလင့်)။ ဣဒံ၊ မှတ်သိရသော ဤသဘောသည်။ ရူပံ၊ ဖောက် ပြန်ရုံသာ အထင်အရှား ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော ရုပ် တရား

တည်း၊ ဇေတကံ၊ မှတ် သိခဲ့ရသော ဤမျှလောက်သည်။ ရှုဝံ၊ ရှုဝံ
 တရား သာတည်း၊ ဣတော၊ မှတ် သိခဲ့ရသော ဤ ရှုဝံတရားထက်၊
 ဘိပေျော၊ အပို အထွန် ဖြစ်သော ငါကောင် = သတ္တဝါကောင်သည်။
 န၊ မရှိပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း၊ ဧဘသံ၊ ထို နာမ် ရှုဝံတို့၏။ လက္ခဏ
 သန္တုက္ခဏ မုဒေန၊ သဘာဝလက္ခဏာကို မှတ်ခြင်းကို အရင်းခံ ပြုသ
 ဖြင့်၊ ဓမ္မ မတ္တ ဘာဝ ဒဿနံ၊ ငါကောင် = သတ္တဝါကောင် မဟုတ်
 သော သဘောတရားတို့၏ အမြစ်ကို မြင် ထိခြင်းသည်။ အတ္တ-ဒိဋ္ဌိ
 မလ ဝိသောနေတော၊ အတ္တ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော အညှစ် အကြေးကို သုင်
 သင် ပယ်ခွါတတ်သောကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။ ဣတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤသို့ ထိအပ်၏။

ရုပ္ပန၊ ကက္ခန္ဓတ္တ အစရှိသော ရုပ်၏ သဘာဝလက္ခဏာနှင့်၊ နမန၊
 ဗျသန၊ ဝေဒိယန၊ သဗ္ဗာနန၊ ဝိစာနန၊ အစရှိသော နာမ်၏ သဘာဝ
 လက္ခဏာတို့သည် ထိုထို ရုပ်နာမ်တို့၏ ဥပါဒ် ငွှေတင် ဟူသော ဖြစ်ဆဲ
 ဓာတုသော ထင်ရှား နှိုချန်၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်လတ်သော ဓာတုတို့ကား
 ဓထင်ရှားချန်။ ထို့ကြောင့်၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘာဝလက္ခဏာကို ဖြစ်
 ဆဲ ဖြစ်ဆဲနှင့် မှတ်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် မှန်ကန်စွာ သိနိုင်သည်။ ဤသို့
 သဘာဝလက္ခဏာကို ဖြစ်ဆဲနှင့် မှတ်ခြင်းကို အရင်းခံ ရှေ့သွား ပြုသ
 ဖြင့် “ ငါကောင် = သတ္တဝါကောင်ကား မရှိ၊ သဘောတရားမျှသာ ရှိ
 သည် ” ဟု ထိမြင် သဘောကျခြင်းသည် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခြေ၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိ
 အညှစ် အကြေးကို သုင်သင် ပယ်ခွါတတ်သော အထိ အမြင် ဟု
 ဆိုလို၏။

နာမရူပ-ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် နှင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်၏။

ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ် နှင့် ကင်္ခါ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ

တေသောဝ ပန နာမ ဂူပဿ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဏေန တိသု အဋ္ဌါသု ကင်္ခါ ဝိတရိတ္တာ ဌိတံ ဉာဏံ ကင်္ခါ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်)

တေသောဝ နာမ ဂူပဿ၊ ရှုမြင်အင်ပြီးသော ဤ နာမ်ရုပ်၏ ပင် ထျင်၊ ပစ္စယ-ပရိဂ္ဂဟဏေန၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်၊ တိသု အဋ္ဌါသု၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ သုံးပါးတို့၌၊ ကင်္ခါ၊ ယုံ မှားခြင်းကို၊ ဝိတရိတ္တာ ဌိတံ၊ ထွန်မြောက် ပယ်ခွါ၍ တည်သော၊ ဉာဏံ၊ “ အကြောင်း ရုပ်နာမ်ကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုး ရုပ်နာမ်မျှသာ ရှိသည် ” ဟု သိသော ဉာဏ်သည်၊ ကင်္ခါ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ယုံမှားမှုကို ထွန်မြောက်ထုတ် စင်ကြယ်သော ဉာဏ် မည်၏။

ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲ၌ မှတ်လျက် ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘောမှန်ကို သိပြီး သော သူသည် ထိုရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းများကိုလဲ မှတ်ဆဲမှပင် ထိုက်သည်အား လျော်စွာ တွေ့မြင်ရပြန်၏။ ထိုအခါ၌ “ ဤလို အကြောင်းများကြောင့် သာလျှင် ကာလ သုံးပါး၌ ဤလို ရုပ်နာမ်မျှသာ ဖြစ်လျက် ရှိချေသည် ” ဟု သိမြင် သဘောကျသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤဉာဏ် ဖြစ်ပုံသည့် ဝုပ္ပါယ် အမျိုးမျိုးတို့၏ အဏ္ဏာ သယနှင့် ပါရမီဉာဏ်အား လျော်စွာ အမျိုးမျိုး ကွဲပြား၏။ ထို့ကြောင့် ဤဉာဏ်၏ ဖြစ်ပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ငါးမျိုး ခွဲခြား၍ ပြတော်မူပေသည်။

“ ငါကောင်=သတ္တဝါကောင်ကား မရှိပြီ၊ နာမ် ရုပ် နှစ်ပါးမျှသာ ရှိသည် ” ဟု သဘောကျပြီးသော ယောက်သည် မှတ်ယင်းပင် ထို နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်တတ်၏။ ဆင်ခြင်လျှင်၊ “ အကြောင်းမဲ့ အလိုလို ဖြစ်သည် ” ဟူ၍လဲ သဘော မကျနိုင်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ.... အချို့ အကြောင်းများကို မျက်မှောက် တွေ့ရသောကြောင့်ပေတည်း၊ တွေ့ပုံသည် နောက်၌ ထင်ရှားလတံ့၊ ထို့ဖြင့်၊ “ ထာဝရထုရား၊ ဗြဟ္မစွာ၊ သိကြား၊ နတ်ဘိုက ပန်ဆင်းသည် ” ဟူ၍လဲ သဘော မကျနိုင်၊ အကြောင်းမူကား.... အချို့ အကြောင်း

များကြောင့် နာမ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို မျက်မှောက် တွေ့ရသည့်ပြင်၊ ဤသို့လဲ ကြံဆ၍ ထိခိုက်ပေ၏။ ထိခိုက်ပုံကား... ဖန်ဆင်းသူ ဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းအပ်သော ထို ဆရာ၊ ဗြဟ္မာ၊ သိကြား၊ နတ်တို့လဲ ငါကဲ့သို့ ပင် နာမ်ရပ် နှစ်ပါးမျှသာ အထည်ကိုယ် ရှိကြသည်။ သူတို့၏ နာမ်ရပ်လဲ ငါ၏ နာမ်ရပ် ကဲ့သို့ပင် တယ်သူကိုမျှ ဖြစ်အောင် မဖန်ဆင်းနိုင်တန်ရာ ဟူ၍၎င်း၊ အကယ်၍ ဖန်ဆင်းနိုင်ပါက၊ သူတို့ကိုတော့ တယ်သူက ဖန်ဆင်းသလဲ P ဆဲဒီသူကိုလဲ တယ်သူက ဖန်ဆင်းသလဲ P ဤနည်းဖြင့် ဖန်ဆင်းသူ အဆက်ဆက်ကို ရှာကြံ၍ မဆုံးနိုင်ဘဲ ရှိရာသည် ဟူ၍ ၎င်း၊ ဤသို့ ကြံဆ၍ ထိခိုက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ 'တရံတယောက်က ဖန်ဆင်းသည်' ဟူ၍လဲ သဘော မကျနိုင်ပေသည်။

တွေ့ခြင်းပုံ ဗဒ္ဒဗုဒ္ဓိ... သို့ဖြစ်၍ အချို့ ယောက်ျားသည် အကြောင်း တရားတို့ကို ဤသို့ တွေ့မြင်၏။ ရှေး ဘဝက ပြီးခဲ့သော အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ ဟူသော ဤ အကြောင်း လေးပါးကြောင့် ပဋိသန္ဓေမှ ပစ္စုပ္ပန် ဤ ရုပ်တရားတွေ မမြတ် ဖြစ်နေကြသည်။ ယခုထဝဝံ့ စားသောက်အပ်သော အာဟာရကြောင့် ဤ ရုပ်ကိုယ်ကြီး အခြေမပျက်ဘဲ တည်မြဲ တည်တံ့နေသည်။ ထိုင်ချင်မှ ကွေးချင်မှ စသော ဗတ်ကြောင့် ထိုင်ရပ် ကွေးရပ် စသည်တို့ ဖြစ် ပေါ်ကြသည်။ အပူခတ် အအေးခတ်ကြောင့် ပူရပ် အေးရပ် ဖြစ် ပေါ်သည်-ဟူ၍ ရုပ်၏ အကြောင်းတို့ကို တွေ့မြင်၏။

ဤ အကြောင်းတို့တွင် မိတ် ဥတု အာဟာရ ဟူသော ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းများကို ရှုမှတ်၍ မျက်မှောက်လဲ တွေ့မြင်နိုင်၏။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် ကံ ဟူသော အတိတ် အကြောင်းများကိုကား မျက်မှောက် မတွေ့နိုင်ပေ။ သို့သော်လဲ ဒိဋ္ဌိ ဓဇ္ဇရူပာ - ဟူသည်နှင့် အညီ၊ ဝိပဿနာ ရှုသူတိုင်းပင် " ကုသိုလ်ကံကြောင့် ကောင်းသော တဝ, ကောင်းသော အကျိုး, ဖြစ်ပေါ်သည်။ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဆိုးသော တဝ, ဆိုးသော အကျိုး, ဖြစ်ပေါ်သည်" ဟူ၍ အားမထုတ် ဝှိကပင် ကောင်းကောင်း ယုံကြည် သဘော ကျပြီး ချည်းသာတည်း။ ထို့ကြောင့်, ယခု လောလောဆယ် ဖြစ်ပေါ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် ကံတို့ကို ရှုမှတ် ဆင်ခြင်၍ မျက်မှောက် မြင်ပြီးသော အခါ၌,

အတိတ်ဘဝက ပြီးခဲ့သော ထိုအကြောင်းများကိုလဲ အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် မှန်းဆ ဆင်ခြင်လျက် တွေ့မြင်နိုင်ပေ၏။

ချွန် ဖြိုးနှင့် နာမ်ရပ် ဘဝ ဟူသမျှကို ဆင်းရဲချည်း-ဟူ၍၎င်း၊ ထို နာမ်ရပ် ဘဝများ၌ လိုချင် နှစ်သက်မှု=တဏှာကို ဆင်းရဲကြောင်း ဟူ၍၎င်း၊ အမှန်အတိုင်း မသိခြင်း=မထင်ခြင်းသည် **ဧဇ္ဇိပဋိဋ္ဌိ ဧဒိဇ္ဇာ ဧညိဇ္ဇာ** ခြင်း၏။ “ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့ကို အမှန်အတိုင်း မသိမှု” ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ပြင် ၎င်းနာမ်ရပ် ဘဝတွေကိုပင် ချမ်းသာတွေ အကောင်း အမြတ်တွေဟူ၍၎င်း၊ လိုချင် နှစ်သက်မှုကိုပင် ချမ်းသာ ကောင်းစား ကြောင်း အမှု ဟူ၍၎င်း၊ ထင်မှတ်ခြင်းသည် **ဧဇ္ဇိပဋိဋ္ဌိ ဧဒိဇ္ဇာ ဧညိဇ္ဇာ** ခြင်း၏။ “ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့ကို ပြောင်းပြန် သိမှားမှု” ဟု ဆိုလို၏။ ဤ အဝိဇ္ဇာ ၂ မျိုးသည် ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌ မိက်မဲ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်လျက် ရှိ၏။ သုတမယဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဖြေဖျောက် ပါသေးလဲ မဖြေဖျောက်နိုင်ဘဲ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် နှစ်သက် ပျော် မွေ့မှု၊ လိုချင် တောင့်တမှုတွေကို များများ ဖြစ်စေရန် နေ့ညဉ့် မပြတ် အားပေး ချီးမြှောက်လျက် ရှိကြပေသည်။ လက်ရှိ နာမ်ရပ် ဘဝ ခိုင် မြဲစေရန်၊ နောင်အခါ၌ နာမ် ရပ် ဘဝကောင်းနှင့် ပြည့်စုံစေရန်၊ ရည်ရွယ်၍လဲ နေ့ညဉ့် မပြတ် အားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။

ထို့ပြင် အကြောင်း ကိလေသာ နှင့် ကံ ချုပ်ငြိမ်း၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ရတိမှ နောက်ကာလ၌ လူ နတ် မိန်းမ ယောက်ျား ဟူ၍ မဖြစ်ရတော့ ဘဲ၊ နာမ်ရပ်တို့၏ အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း=တဖန် မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် **ဧဇ္ဇိပဋိဋ္ဌိဋ္ဌိဋ္ဌိ ဧဒိဇ္ဇာနိ** ဟု ခေါ်သော နိရောဓသစ္စာ မည်၏။ ထို နိဗ္ဗာန် ကို ‘ကောင်းသည်၊ ချမ်းသာသည်’ ဟူ၍၎င်း၊ ထို နိဗ္ဗာန်ထို့ ရောက် စေတတ်သော ဝိပဿနာနှင့် မဂ်အကျင့်ကို ‘ချမ်းသာကြောင်း အလုပ်’ ဟူ၍၎င်း၊ အမှန်အတိုင်း မသိခြင်း=မထင်ခြင်းသည်လည်း **ဧဇ္ဇိပဋိဋ္ဌိ ဧဒိဇ္ဇာဗင် ဧညိဇ္ဇာ** ခြင်း၏။ “ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ တို့ကို အမှန်အတိုင်း မသိမှု ” ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ပြင် နိဗ္ဗာန်ကို ‘မကောင်းဘူး’ ဟူ၍၎င်း၊ ဝိပဿနာနှင့် မဂ် အကျင့်ကို ‘ ဆင်းရဲကြောင်း အလုပ် ’ ဟူ၍၎င်း၊ ထင်မှတ်ခြင်းသည်လည်း **ဧဇ္ဇိပဋိဋ္ဌိ ဧဒိဇ္ဇာပင် ဧညိဇ္ဇာ** ခြင်း၏။ “ နိရောဓ သစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ တို့ကို ပြောင်းပြန် သိမှားမှု ” ဟု ဆိုလို၏။ ဤ အ ဝိဇ္ဇာ ၂ ပါး အားကြီးသော သူသည် နိဗ္ဗာန်ကို ‘မကောင်းဘူး’ ဟူ၍

သာ ထင်မှတ်၏။ “ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော အခါ၌ ဘာမျှ မဖြစ်ရတော့ဘူးတဲ့၊ ဘာကိုမျှ မသိရ မခံစားရတော့ဘူးတဲ့၊ ဘယ်သူနှင့်မျှ မတွေ့ရတော့ဘူးတဲ့” ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်မိလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သွားမည်ကိုပင် ကြောက်တတ်သေး၏။ “ အသေကြီး သေသွားတာတဲ့၊ ဘာမျှ မခံကောင်းဘူး”-ဟူ၍လဲ ကဲ့ရဲ့တတ်သေး၏။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ဘို့ အားထုတ်နေတဲ့ သူကိုလဲ “ ကုယ်စိတ် ဆင်းရဲအောင် ထုပ်နေသည်၊ အသေကြီး သေဘို့ အားထုတ်နေသည်”-ဟူ၍ ထင်တတ် ကဲ့ရဲ့တတ်သေး၏။

သစ္စာ-စေးပါးကို မသိမှု၊ သိမှားမှု ဟူသော ဤအဝိဇ္ဇာကိုသည် ပုထုဇဉ်တိုင်း၏ သန္တာန်၌ ဥပါဒ်အားဖြင့် ထိုက်သည်အား-လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အာရပ္ပဏာ နှင့် သယ အလိုအားဖြင့်ကား မရှုမှတ်မိသော အာရုံတိုင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍၊ ယောဂီသည် ဤအဝိဇ္ဇာကို ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်၌ မှတ်၍လဲ မျက်မှောက် တွေ့မြင်၏။ ရှေးက ဖြစ်ဘူးသည်ကို အမှတ်ရ၍လဲ မျက်မှောက် တွေ့မြင်၏။ ထို့ပြင်၊ နာမ်ရုပ်ဘဝတွေကို အကောင်းအမွန်တွေ ဟု ထင်မှားသောကြောင့် သာယာနှစ်သက်၏။ တဏှာပင်တည်း။ သာယာ နှစ်သက်သောကြောင့် “မည်သို့ ပြုရလျှင်၊ ချမ်းသာ ကောင်းစားမည်” ဟု စိတ်ဝင်စား၏။ စွဲလမ်း၏။ ဥပါဒ်ပင်တည်း။ ဝင်စား စွဲလမ်းသောကြောင့် အမှု ဘဝံတရကို ပြုလုပ်၏။ ထံပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍၊ ဤ တဏှာ ဥပါဒ် ကံဘို့ကိုလဲ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်၌ မှတ်၍၎င်း၊ ရှေးက ဖြစ်ဘူးသည်ကို အမှတ် ရ၍၎င်း၊ မျက်မှောက် တွေ့မြင်၏။ ဤသို့ “ ကံဖြစ်ပေါ်လျှင် အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒ် မကင်းသည်ကို” မျက်မှောက် တွေ့မြင်သောကြောင့်၊ “ရှေးဘဝက ကုသိုလ်ကံကြောင့် ယခု ဘဝ၌ ပရိသန္ဓေမှ စ၍ ရုပ်တရားတွေ မဖြစ် ဖြစ်နေကြသည်” ဟု သဘောကျလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် “ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒ်တို့ကြောင့်လဲ ဖြစ်နေကြသည်”-ဟု ဆင်ခြင် မှန်းဆ၍ သဘောကျနိုင်ပေသည်။ ဤသည်ကား ရုပ်၏ အကြောင်းတို့ကို ပစ္စက္ခ အနုမာနဉာဏ်တို့ဖြင့် တွေ့မြင် သိမ်းဆည်းပုံပေတည်း။

နာမ်၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းပုံကား...မြင်တယ် ဟု မှတ်ခိုက်၌ ‘မျက်စိနှင့် အဆင်း ရှိ၍ မြင်သည် ဟူ၍၎င်း၊ “မျက်စိ အဆင်း

မြင်မှု ဤသုံးမျိုး ဆုံမိ၍ အာရုံနှင့် စိတ် တွေ့သွားသည်” ဟူ၍၎င်း၊ ထို
 မြင် သဘောကျ၏။ ထိုအတူ၊ ကြားတယ် ဟု မှတ်မိကုန်၍ “နားနှင့်
 အသံ ရှိ၍၊ ကြားသည်။ နား အသံ ကြားမှု ဤသုံးမျိုး ဆုံမိ၍၊ အာရုံ
 နှင့် စိတ် တွေ့သွားသည်” ဟူ၍၎င်း၊ ထိုတယ် ဟု မှတ်မိကုန်၍ “ကိုယ်
 နှင့် အတွေ့ ရှိ၍၊ ထိသည်။ ကိုယ် အတွေ့ ထိမှု ဤသုံးမျိုး ဆုံမိ၍၊
 အာရုံနှင့် စိတ် တွေ့သွားသည်” ဟူ၍၎င်း၊ ကြိုတယ်၊ ထိတယ်၊ မှတ်
 တယ် ဟု မှတ်မိကုန်၍ “နှလုံးနှင့် ထိစရာ ရှိ၍၊ ကြိုသည်၊ ထိသည်၊
 မှတ်သည်။ နှလုံး အာရုံ ထိမှု ဤသုံးမျိုး ဆုံမိ၍၊ အာရုံနှင့် စိတ် တွေ့
 သွားသည်” ဟူ၍၎င်း၊ သိမြင် သဘောကျ၏။ ထိုမြင်၊ မြင်တယ်
 ကြားတယ် ထိတယ် ကြိုတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်မိကုန်၍ “အာရုံနှင့် တွေ့
 ရ၍၊ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲမှာ ကောင်းသွားသည်၊ မကောင်းသွားသည်”
 ဟူ၍၎င်း၊ “ကောင်းတဲ့အတွက်၊ သာ၍ ကောင်းချင် ချမ်းသာချင်
 သည်။ မကောင်းတဲ့ မခံသာတဲ့ အတွက်၊ ထိုမခံသာမှု ကင်းချင် ချမ်း
 သာချင်သည်” ဟူ၍၎င်း၊ “ချမ်းသာချင်တဲ့ အတွက်၊ မည်သို့ ပြုရလျှင်
 ကောင်းမှာတဲ ဟု မြော်လင့် ဗွဲလမ်းသည်” ဟူ၍၎င်း၊ “ဗွဲလမ်းတဲ့
 အတွက်၊ (ကောင်းမယ် ထင်လို့) ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပြုမိ ပြောမိ
 နှလုံး သွင်းမိသည်” ဟူ၍၎င်း၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် နာမ်၏ အကြောင်း
 တို့ကို ထိုက်သည်အား လျော်စွာ မျက်မှောက် တွေ့မြင်၏။ ဤသည်
 ကား နာမ်၏ အကြောင်းတို့ကို တွေ့မြင် သိမ်းဆည်းပုံပေတည်း။

အဝိသိ အနာဂတံ နှင့် အနုခာနဉာဏ် ဖြစ်ပုံ.... ဤသို့ တွေ့မြင်ပြီးသော
 ယောဂီသည် “ ယခု
 ဘဝ နာမ်ရပ်သည် အကြောင်း နာမ်ရပ်ကြောင့် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤနည်း
 တူပင် ရှေးရှေးဘဝတွေကလဲ ဤလို အကြောင်းများကြောင့် သာလျှင်
 ဤလို နာမ်ရပ် ၂ မျိုး မှသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ နောင်ဘဝတွေမှာလဲ ဤလို
 အကြောင်းများကြောင့် သာလျှင် ဤလို နာမ်ရပ် ၂ မျိုး မှသာ ဖြစ်သွား
 မည် ” ဟု အနုမာန ဉာဏ်ဖြင့် မှန်းဆ ဆင်ခြင်၍ ဆုံးဖြတ်၏။

သော ဇေ ပစ္စယတော နာမ ရူပဿ ပဝတ္တိံ ဒိသ္မာ၊ ယထာ ဣဒံ
 တေရဟိ၊ ဇေ အတိတေ ပိ အဒ္ဓေါနေ ပစ္စယတော ပဝတ္တိတ္ထ၊ အနာ
 ဂတေ ပိ ပစ္စယတော ပဝတ္တိဿတိ တိ သမနုပဿတိ၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်)

သော၊ ထို ယောဂီသည်၊ ဇေ၊ ဤသို့ခဲသော နည်းဖြင့်၊ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်၊ နာမ ရူပဿ ပဝတ္တိ ဝိသ္ဗာ၊ ယခုဘဝ၌ နာမ်ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို မြင်ပြီး၍၊ (တေရဟိ ပတ္တိ ဝိသ္ဗာ ဝိကာတွင်)၊ ဣဒံ၊ ဤ နာမ် ရုပ်သည်၊ ဧတေရဟိ၊ ယခု အခါ၌၊ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဇေ၊ ဤ နည်းတူပင်၊ အတိတေဝိ အဒ္ဓါနေ၊ အတိတ် ဘဝ ကာလ၌လဲ၊ ပစ္စယတော ပဝတ္တိတ္ထ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်လေပြီ၊ အနာဂတောဝိ၊ နောင်ဘဝ ကာလ၌လဲ၊ ပစ္စယတော ပဝတ္တိဿတိ တိ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်လတံ့ ဟူ၍၊ သမနုပဿတိ၊ ရှု ဆင်ခြင်၏။

ဤသို့ ဆုံ ဖြတ်နိုင်သော ယောဂီသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ သုံးပါး၌ အကြောင်း နာမ်ရုပ်နှင့် အကျိုး နာမ်ရုပ်မှသာ ရှိ သည် ဟု ထိမြင် သဘောကျသောကြောင့်၊ အတ္တကောင်=ငါကောင် နှင့် စပ်သော ယုံမှားမှု ၁၆ မျိုးကို ပယ်ခွါ လွန်မြောက်၏။

ယုံမှားမှု ၁၆ မျိုး

(၁) ယခုဘဝ မတိုင်မှီ ရှေးကာလက ငါကောင် ရှိခဲ့လေသလား ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (၂) ယခု ဘဝ မတိုင်မှီ ရှေးကာလက ငါ ကောင် မရှိသေးဘူးသလား ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (ဤ ၂ မျိုးတို့တွင် ပဌမမှာ ဤဘဝ မတိုင်မှီ ရှေးရှေးကပင် ငါကောင်သည် အမြဲတမ်း ရှိနေခဲ့လေသလား ဟု ယုံမှားမှုခေါ်သည်။ ဒုတိယမှာ ငါကောင်သည် ရှေးက မရှိသေးဘဲ ယခုဘဝတွင်မှ အလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာလေသလား ဟု ယုံမှားမှုခေါ်သည်)။ (၃) ငါကောင်သည် ရှေးက ဘယ်လို အမျိုးအစား ဖြစ်ခဲ့သလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (မင်း၊ ခြင်္သေ့လေသလား၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ် ဆင်းရဲသား၊ လူ ရဟန်း၊ မြန်မာ ကုလား၊ မြဟာ နတ် လူ တိရစ္ဆာန် စသည်တို့တွင် ဘယ်အမျိုးအစား ဖြစ်ခဲ့သလဲ ဟု ယုံမှားသည် ဟုလို)။ (၄) ငါကောင်သည် ရှေးက ဘယ်လို ပုံသဏ္ဍာန် ရှိခဲ့သလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (ပုံသဏ္ဍာန် ရှည်လေသလား၊ မြင့်လေသလား၊ တိုလေသလား၊ ပုလေသလား၊ ဝလေသလား၊ ပိန်လေသလား၊ ဖြူလေသလား၊ မဲ လေသလား၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ယုံမှားသည် ဟုလို)။ (၅) တနည်းကား.....ငါ သည် ရှေးက ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခဲ့သလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (ထာဝရ ဘုရားက ဖန်ဆင်း၍ ဖြစ်ခဲ့လေသလား၊ မြဟာ သိကြား နတ်

ထိုက ဇန်ဆင်း၍ ဖြစ်ခဲ့လေသလား၊ အကြောင်း မရှိဘဲ အလိုလိုပင် ဖြစ်ခဲ့လေသလား ဟု ယုံမှားသည်-ဟုလို) ။ (၅) ငါကောင်သည် ငှေးရှေး ဘဝ များက ဘယ်လို အမျိုးအစားတွေ ဖြစ်ပြီးလျှင်၊ ဘယ်လို အမျိုးအစားတွေ အဆက်ဆက် ဖြစ်လာခဲ့ သလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ ဤသည် တို့ကား အတိတ်ကာလကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ယုံမှားမှု ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

(၁) သေသည်မှ နောင်ကာလ၌ ငါကောင် ရှိဦးမည်လော ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (၂) သေသည်မှ နောင်ကာလ၌ ငါကောင် မရှိတော့ဘူးလေလား ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (၃) မျိုးတို့တွင် ပဌမမှာ ယခု ဘဝက သေပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌လဲ ငါကောင်ဟာ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတမ်း ရှိနေမှာလေလား ဟု ယုံမှားမှုတည်း။ ဒုတိယမှာ သေပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ငါကောင်ဟာ မရှိတော့ဘဲ ပျောက်ကွယ် သွားမှာလေလား ဟု ယုံမှားမှုတည်း။ (၄) ငါကောင် သည် နောင်ဘဝကာလ၌ ဘယ်လို အမျိုးအစား ဖြစ်ရပါမည်နည်း ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (မင်း ဖြစ်ရမှာလေလား စသည်ဖြင့် ယုံမှားသည်)။ (၄) ငါကောင် သည် နောင်ဘဝ ကာလ၌ ဘယ်လို ပုံသဏ္ဍာန်ရှိလျက် ဖြစ်ရမလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ တနည်းကား.... ငါသည် နောင်ဘဝကာလ၌ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရပါမည်နည်း ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (တစ် တယောက်က ဇန်ဆင်း၍ ဖြစ်ရမှာလေလား၊ အကြောင်း မရှိဘဲ အလိုလို ပင် ဖြစ်ရမှာလေလား ဟု ယုံမှားသည်)။ (၅) ငါကောင်သည် နောက် နောက် ဘဝများ၌ ဘယ်လို အမျိုးအစားတွေ ဖြစ်ပြီးလျှင်၊ ဘယ်လို အမျိုးအစားတွေ အဆက်ဆက် ဖြစ်သွားရပါမည်နည်း ဟု ယုံမှားမှုတပါး။ ဤသည်တို့ကား အနာဂတ်ကာလကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ယုံမှားမှု ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

(၁) ဤကိုယ်ထဲမှာ သတ္တဝါကောင် အတ္တကောင် ငါကောင် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဏ်ကောင် ရှိတာ ဟုတ်လေသလား ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (၂) ဤကိုယ်ထဲမှာ သတ္တဝါကောင် အတ္တကောင် ငါကောင် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဏ်ကောင် ရှိတာ မဟုတ်ဘူးလေလား ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (၃) ငါကောင်ဟာ ဘယ်လို အမျိုးအစား ဖြစ်နေသလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပါး။ (မင်း ဖြစ်နေသလား စသည်ဖြင့် ယုံမှားသည်)။

(၄) ငါ့ကောင်ဟာ ဘယ်လို ပုံသဏ္ဍာန် ရှိနေသလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပပါး။ (ကြီးလေသလား၊ ငယ်လေသလား၊ အလုံးလား၊ အပြားလား၊ လေးမြောင့်ပုံ ရှိလေသလား၊ မြောက်မြောက်ပုံရှိလေသလား စသည်ဖြင့် အတ္တကောင်၏ ပုံသဏ္ဍာန် ရှိ ယုံမှားသည်)။ ။ တနည်းကား... ငါသည် ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်နေရသနည်း ဟု ယုံမှားမှု တပပါး။ (တစုံတယောက်က နေဆင်း၍ ဖြစ်နေတာလား၊ အကြောင်းမရှိဘဲ အလိုလိုပင် ဖြစ်နေတာလား ဟု ယုံမှားသည်)။ ။

(၅) ဤ ငါ့ကောင်ဟာ ဘယ်ဘဝ ဘယ်ဋ္ဌာနက ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပပါး။ (၆) ဤ ငါ့ကောင်ဟာ သေတဲ့ အခါမှာ ဘယ်ဘဝ ဘယ်ဋ္ဌာနသို့ ပြောင်းရွှေ့ သွားမှာပါလိမ့်မလဲ ဟု ယုံမှားမှု တပပါး။ ဤသည်တို့ကား ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ယုံမှားမှု မြောက်မျိုးတို့ပေတည်း။

ယုံမှား ကင်းကွာရုံ

အတ္တာ တိနိဝေသုပနိဿယော ဟိ အဟောထိ နှခေါ အဟန္တိ အာဒိနယ ပဝတ္တာ သောဋ္ဌသ ပတ္တကာ ကင်္ခါ။ (မဟာဓိကာ)

အဟောထိ နှခေါ အဟန္တိ အာဒိနယ ပဝတ္တာ၊ ရှေးကာလက ငါ့ကောင် ရှိခဲ့လေသလား ဤသို့ စသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သော သောဋ္ဌသ ပဝတ္တာ၊ ယုံမှားမှု၏ တည်ရာ ပတ္တကာ ၁၆ ပါးရှိသော ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းသည် အတ္တာ တိနိဝေသုပနိဿယော၊ အတ္တကောင် ရှိသည်ဟု ဗင်္ဂဝင်စားမှု = အတ္တမိဋ္ဌိလျှင် မှီရာ အကြောင်းရှိ၏။

ဤဒိကာနှင့် အညီ၊ ယုံမှားမှု ၁၆ မျိုးသည် “အတ္တကောင် ငါ့ကောင် ရှိသည်” ဟု ထင်မှတ် စွဲသမ်းသော သူအား သာလျှင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။ “အကြောင်း အကျိုး နာမ်ရုပ် အဆက်ဆက် မှုသာ ရှိသည်။ အတ္တကောင် = ငါ့ကောင်ကား မရှိပြီ” ဟူ၍ ကောင်းစွာ သိမြင် သဘော ကျသော သူအား ထိုယုံမှားမှုသည် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီ။ ဝိက္ခမ္ဘနိရောဓ အလိုအားဖြင့် ကွာလျက် ငြိမ်းလျက်သာ ရှိပေ၏။ ဥပမာ.....ယုန် သတ္တဝါမှာ ပြီးချိ မရှိ ဟူ၍ မှန်ကန်စွာ မထိလျှင် “ ယုန်မှာ ချိုရှိလေသလား၊ ချို မရှိဘူးလေလား၊ ယုန် ချိုက ဘယ်လို နေပါလိမ့်မလဲ ” ဤသို့ စသည်ဖြင့် ယုံမှားမှု ဖြစ်နိုင်၏။ ယုန် သတ္တဝါမှာ ပြီးချိ မရှိ

ဟု အမှန်အတိုင်း သိလျှင်ကား၊ ထိုသို့သော ယုံမှားမှု မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ ပင်တည်း။ ဤသည်ကား နာမ် ရုပ်၏ အကြောင်းကို တွေ့မြင်၍ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်ပုံ ပဋ္ဌမ နည်းပေတည်း။

ဝတ္ထုမြင်ပုံ ဇုတိသနည်း... အမျှိ ယောဂီသည်ကား အကြောင်းတရားတို့ကို ဤသို့ တွေ့မြင်၏။ ပုံကား... မျက်စိနှင့် အဆင်း ရှိ၍၊ မြင်သည်။ နားနှင့် အထံ ရှိ၍၊ ကြားသည်။ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့ ရှိ၍၊ နံသည်။ လျှာနှင့် အရသာ ရှိ၍၊ အမျှိ အချဉ် စသည်ကို ထိသည်။ ကိုယ်နှင့် အတွေ့ ရှိ၍၊ ထိသိသည်။ နှလုံးနှင့် သဘောအာရုံ အမျိုးမျိုး ရှိ၍၊ ကြံသည်။ စဉ်းစားသည်။ ရှုမှတ်သည်။ သင့်တော်စွာ နှလုံးသွင်းမိ၍၊ ကုသိုလ် ဖြစ်သည်။ ရှုမှတ်သည်။ သင့်တော်တဲ့အရပ်မှာ နေ့ရ၍၊ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းရ၍၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရ၍၊ ရှေးကံ ပါရမီ ရှိ၍၊ ကုသိုလ် ဖြစ်သည်။ ရှုမှတ်မှု= ဝိပဿနာ ဖြစ်ပွားသည်။ မသင့်မတင့် နှလုံး သွင်းမိ၍၊ မသင့်တင့်တဲ့ အရပ်မှာ နေ့ရ၍၊ လူမိုက်နှင့် ပေါင်းမိ၍၊ လူမိုက်စကားကို နားကြားမိ၍၊ ရှေးကံ ပါရမီ နဲ့ပါး၍၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သည်။ ကံကောင်း၍၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်နှင့် ကုသိုလ်ကံ ရှိ၍) ကောင်းသော အကျိုးဝိပါက် ဖြစ်ပေါ်သည်။ (ဘာကောင်း၌ မြင်ရခြင်း၊ ကောင်းတာကို မြင်ရ ကြားရ နံရ စားရ ထိရ သိရခြင်း၊ များသည် ကောင်းသော အကျိုး ဝိပါက်များပင်တည်း)။ ကံ မကောင်း၍၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်နှင့် အကုသိုလ်ကံ ရှိ၍) ဆိုးသော အကျိုး ဝိပါက် ဖြစ်ပေါ်သည်။ (ဘဝဆိုး၌ မြင်ရခြင်း၊ အာရုံဆိုးကို မြင်ကြားရ နံရ စားရ ထိရ သိရခြင်း၊ များသည် ဆိုးသော အကျိုး ဝိပါက်များပင်တည်း)။ ။ ရှေး ဘဝင်စိတ် ရှိ၍၊ ဆင်ခြင်မှု (အာဝဇ္ဇန်းစိတ်) ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် နာမ်၏ အကြောင်းတို့ကို ထိုက်သည်အား လျော်စွာ တွေ့မြင်၏။

ရုပ်၏ အကြောင်းတို့ကို တွေ့မြင်ပုံကား .... ရှေးကံကြောင့် ယခုဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ နှလုံးရုပ် မျက်စိရုပ် နားရုပ် စသော ရုပ် အပေါင်း မမြတ်မစဲ ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ထိုင်ချင်မှု သွားချင်မှု ကွေးချင်မှု စသော စိတ်ကြောင့် ထိုင်မှု သွားမှု ကွေးမှု စသော ရုပ်အပေါင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။ အပူ၊ အအေးခတ် ဥတုကြောင့် ပူရုပ် အေးရုပ်များ ဖြစ်ပေါ်သည်။ စားသောက်အပ်သော အာဟာရကြောင့် ဤ ကိုယ်ရုပ်

အပေါင်း အင်အား မပျက်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရုပ်
၏ အကြောင်းတို့ကို ထိုက်သည်အား လျော်စွာ တွေ့မြင်၏။

ဤသို့ တွေ့မြင်ပြီးသော ယောဂီသည်လည်း “ ယခုဘဝ နာမ်ရုပ်
ကဲ့သို့ပင်၊ ရှေးရှေး ဘဝတွေကလဲ ဤလို အကြောင်းများကြောင့် သာ
လျှင် ဤလို နာမ်ရုပ် ၂ မျိုးမျှသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ နောင် ဘဝတွေမှာလဲ
ဤလို အကြောင်းများကြောင့် သာလျှင် ဤလို နာမ်ရုပ် ၂ မျိုးမျှသာ
ဖြစ်သွားမည်” ဟု အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်၍၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော
ယုံမှားမှု ၁၆ မျိုးကို ပယ်ခွါ လွန်မြောက်၏။ ဒုတိယနည်းပြီး၏။

တွေ့မြင်ပုံ တတိယနည်း.....အချို့ ယောဂီသည်ကား ပစ္စုပ္ပန် ကျ
သော မှတ်ချက် များ၌ သင်္ခါရတို့၏
ဖြစ်မှု တည်မှု ပျက်မှု ဟူသော ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို မျက်မှောက်
တွေ့မြင်၏။ ထို့ကြောင့် “ ဤဘဝ၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်မှု = ပဋိသန္ဓေ ဟူ
သည်မှာ စိတ်တချက် တချက်၏ ဤဖြစ်မှုမျိုးပင်တည်း။ သေခြင်း ဟူ
သည်မှာလဲ စိတ်တချက် တချက်၏ ဤ ပျက်မှုမျိုးပင်တည်း။ ဒီရင့်ခြင်း
ဟူသည်မှာလဲ မှတ်အပ်သော နာမ်ရုပ်တို့၏ တည်မှု အဆင့်ဆင့်ပင်
တည်း” ဟူ၍ သဘောကျ၏။ ထို့ကြောင့် နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းတို့
ကို ဤသို့ ဆင်ခြင်လျက် တွေ့မြင်၏။ ပုံကား... ဒီရင့်ခြင်း သေခြင်းသည်
ရှေးဦးစွာ ‘ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၍’ ရှိရချေသည်။ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်မှုသည်သည်
ကမ္မဘဝ = ဖြစ်ကြောင်း ကံရှိခဲ့၍ ရှိရချေသည်။ ထိုက်သည်လည်း ‘ဤ
လို ပြုရလျှင် ကောင်းမှားဘဲ’ ဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်ရချေ
သည်။ ထို စွဲလမ်းမှု သည်လည်း နာမ် ရုပ်တို့ကို သာယာ လိုချင်မှု
ကြောင့် ဖြစ်ရချေသည်။ ထို သာယာလိုချင်မှုသည်လည်း အကောင်း
အဆိုးကို ခံစားရသောကြောင့် ဖြစ်ရချေသည်။ ထိုခံစားမှုသည်လည်း
အာရုံနှင့် စိတ် တွေ့ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရချေသည်။ ထို တွေ့မှုသည်
လည်း ကြည်လင်သော မျက်စိ နား နှာခေါင်း လျှာ ကိုယ် စိတ် ဟူသော
အကြောင်း = အာယတန ရှိ၍ ဖြစ်ရချေသည်။ (မျက်စိနှင့်စိတ် ရှိ၍ အဆင်း
ကို မြင်လျက် တွေ့ရသည်- ဤသို့ စသည်ဖြင့် ချဲ့၍ သိပါလေ)။ ထို အာယတနသည်
လည်း မှီရာ နာမ် ရုပ် ရှိ၍ ဖြစ်ရချေသည်။ (ကြည်လင်စာ မျက်စိ နား နှာ
ခေါင်း လျှာ ကိုယ် ရုပ်တို့သည် မျက်လုံးသားစသော မှီရာ ဘူတရုပ် ရှိ၍ ဖြစ်ပေါ်ကြ
သည်။ စိတ်သည်ကား မှီရာ ဝတ္ထုရုပ် နှင့် ယှဉ်ဘက် နာမ်များ ရှိကြ၍ ဖြစ်ပေါ်သည်

ဟု ဆိုလို၏။ ထို နာမ်ရုပ်သည်လည်း ပဋိသန္ဓေ တဝင် မြင်မှု ကြားမှု စသော ဝိညာဏ် ရှိ၍၊ ဖြစ်ပေါ်ရချေသည်။ ထို စိတ် ဝိညာဏ်သည်လည်း ဂြောဟ်က ကောင်းစားရန် အားထုတ်မှုများ ရှိခဲ့၍၊ ဖြစ်ရချေသည်။ ထို အားထုတ်မှု = သင်္ခါရတို့သည်လည်း အမှန်အတိုင်း မသိမှု၊ သိမှားမှု ဟူသော အဝိဇ္ဇာ ရှိ၍၊ ဖြစ်ကြရချေသည် ဟူ၍ ပဋိလောမ ပဋိဂ္ဂသမုပ္ပါဒ် အလိုအားဖြင့် နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းတို့ကို တွေ့မြင်၏။ တရား အလောင်းတော် စသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် တို့၏ အပြည့်အစုံ တွေ့မြင်ပုံပေတည်း။ ဤသို့ တွေ့မြင်သော ယောဂီသည်လည်း ဆိုခဲ့သော နည်းဖြင့် ကာလ သုံးပါး၌ ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်၍၊ ယုံမှားမှု ၁၆ ပါးကို ပယ်ခွါ လွန်မြောက်၏။ တတိယနည်း ပြီး၏။

တွေ့မြင်ပုံ တေတ္ထနည်း.....အချို့ ယောဂီသည်ကား အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြသည်။ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မြဲအပ်သော အနုလောမ ပဋိဂ္ဂသမုပ္ပါဒ် အလိုအားဖြင့် နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းတို့ကို တွေ့မြင်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ အပြည့်အစုံ တွေ့မြင်ပုံပင် တည်း။ ဤသို့ တွေ့မြင်သော ယောဂီသည်လည်း ဆိုခဲ့သော နည်းဖြင့် ကာလ သုံးပါး၌ ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်၍၊ ယုံမှားမှု ၁၆ မျိုးကို ပယ်ခွါ လွန်မြောက်၏။ စတုတ္ထနည်း ပြီး၏။

တွေ့မြင်ပုံ ဗုဒ္ဓနည်း.....အချို့ ယောဂီသည်ကား ကမ္မဝဋ် , ဝိပါကဝဋ် အလိုအားဖြင့် နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းတို့ကို တွေ့မြင်၏။ ကံကြောင့် အကျိုး = ဝိပါကံ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို အကျိုး = ဝိပါကံကို ဖြစ်၍ ကံ အသစ် ဖြစ်ပြန်၏။ ထို ကံ အသစ်ကြောင့် အကျိုး = ဝိပါကံအသစ် ဖြစ်ပြန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ကံနှင့် ဝိပါကံတို့ တပြန်စီ လည်လျက် ဖြစ်နေသောကြောင့်၊ ကံ ကို ကမ္မဝဋ် ဟု ခေါ်၏။ အကျိုးကို ဝိပါကဝဋ် ဟု ခေါ်၏။ ထိုထွက် ကမ္မဝဋ် ဟူသည်မှာ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ ဟူသော ဤ သရုပ် တရားကိုယ် ငါးပါး အပေါင်းပေတည်း။ ဝိပါကဝဋ် ဟူသည်မှာ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် အာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဟူသော ဤ သရုပ် တရားကိုယ် ငါးပါး အပေါင်းပေတည်း။ အကျယ်အားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည် ဤ ကမ္မ

ဝင့် ငါးပါး၊ ဝိပါကဝင့် ငါးပါးတို့ကို အသီးအသီး ခွဲခြား၍ အပြည့်အစုံ တွေ့မြင်နိုင်၏။ အကျဉ်းအားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည် ကား အသီးအသီး ခွဲခြား၍ မရှုပြီ။ ကမ္မဝင်္ဂကို အကြောင်းကံ အဖြစ်ဖြင့် တပါးထည်း ပြု၍လဲ ရှု၏။ ဝိပါကဝင်္ဂကို အကျိုး အဖြစ်ဖြင့် တပါးထည်း ပြု၍လဲ ရှု၏။ ၎င်းတို့၏ သရုပ်ကို ပဋိသန္ဓိဒါမင် ပါဠိဖြင့် ထုတ်ပြန်အံ့။

အတိတ်အကြောင်း ကမ္မဝင်္ဂ ငါးပါး

ပုဂိုမ ကမ္မ ဘဝသို့ မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊ အာယုဟနာ သင်္ခါရာ၊ နိကန္တိ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ၊ စေတနာ ဘဝေါ တိ၊ ဣမေ ပဉ္စဗ္ဗော ပုဂိုမ ကမ္မ ဘဝသို့ ဣဝ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ။

ပုဂိုမ ကမ္မ ဘဝသို့ ၊ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ကြောင်း ကံကို၊ ကဒီယမာနော၊ ပြုလုပ်အပ်သော်၊ ဝံ၊ ပြုလုပ်စဉ်၊ မောဟော၊ သစ္စာ လေးတန်ကို အမှန်အတိုင်း မထိမှု၊ ပြောင်းပြန် ထိမှားမှုသည်၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာ ပေတည်း။ အာယုဟနာ၊ ကောင်းစား ချမ်းသာရန် ရည်သန်၍ ဒါနမှု ပါဏာတိပါတမှု စသည်ကို အားထုတ်မှုတို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ တို့ပေတည်း။ နိကန္တိ၊ ပြုအပ်သော အမှု၏ ယခု ရမည့် အကျိုး၊ နောင် ရမည့် ဘဝအကျိုးတို့ကိုလိုလား တောင့်တခြင်းသည်။ တဏှာ၊ တဏှာပေတည်း။ ဥပဂမနံ၊ ယခု ကောင်းစားမည်၊ နောင် ကောင်းစားမည်၊ ဘဝ ဖြတ်ငြိမ်းမည် စသည်ဖြင့် ချဉ်းကပ် စွဲသမ်းခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်ပေတည်း။ စေတနာ၊ စိရင်ချက် ချသကဲ့သို့ စေ့ဆော် တိုက်တွန်းခြင်းသည်။ ဘဝေါ တဖန် အသစ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ကမ္မ ဘဝပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဂိုမ ကမ္မ ဘဝသို့ ၊ ရှေးဘဝတွင် ဖြစ်ကြောင်း ကံကို ပြုစဉ်၌၊ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးခဲ့ကုန်သော၊ ဣမေ ပဉ္စဗ္ဗော၊ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ဣဝ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ဤဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ ၏၊ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့ပေတည်း။

သင်္ခါရ နှင့် ကမ္မဘဝတို့၏ ထူးခြားပုံကို အဋ္ဌကထာတို့၌ သုံးနည်း ပြု၏။ ဤ၌ကား သိလွယ်သော ပဋ္ဌမ နည်းကိုသာ ပြန်အံ့။ ပေးလှူခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း စသည်ကို ပြုရန် ကြံသည်မှ စ၍၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော စေတနာတို့သည် သင်္ခါရ မည်ကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် “ မြန်မြန် ပြီး

အောင် လုပ်လိုက်” ဟု တိုက်တွန်း နေကြသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။ အမှုကို စွဲကု ပြီးစေဆဲ ခဏန္တိ ဖြစ်သော စေတနာသည်ကား ကမ္မဘဝ မည်၏။ ၎င်းသည် ခါနမူ အရာ၌ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူဘွယ် ဝတ္ထုကို ပေးကမ်းဆဲ ဖြစ်၍ “ ငါ့ဥစ္စာ အဖြစ်မှ ဖြတ်စဲစေ၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ် ၎င်းစေ ယူစေ ရစေ သုံးဆောင်စေ ” ဟု စီရင်ချက် ချလိုက် သကဲ့သို့ ကိစ္စကို အဆုံးသတ်သည့် အနေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၏။ ပါဏာတိ ပါတမူ အရာ၌ ‘ နင် သေစေ ’ ဟု စီရင်ချက် ချသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပေါ်၏။ တပါးသော ကုသိုလ်မှု၊ အကုသိုလ်မှု အရာတို့၌လဲ နည်းပြီး၍ ထိပါလေ။

ဤပစ္စိန္တိ ပြုအပ်သော အစဉ်သည်ကား ဒေသနာအစဉ်မှသာတည်း။ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်ကား မထိမှု၊ သမ္ပားမှု=အဝိဇ္ဇာကြောင့် သာယာ တောင့် တမှု=တဏှာ ဖြစ်၏။ တဏှာကြောင့် “ဤအမှုကို ပြုရလျှင်၊ ကောင်း စား ချမ်းသာမည်” ဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းမှု=ဥပါဒ် နှင့် ဖြစ်၏။ ဥပါဒ် နှင့် ကြောင့် ကြံစည် အားထုတ်မှု=သင်္ခါရ ဖြစ်၏။ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်၊ ကိစ္စကို ပြီးစေသော ခဏန္တိ ကမ္မဘဝ ဖြစ်၏။ အမှုကို ပြုပြီးသော ကာ လ၌လဲ ထိုအမှုကို ချမ်းသာကြောင်း ဟူ၍၎င်း၊ ထိုအမှုဖြင့် ခံစားရမည့် အကျိုးကို ချမ်းသာ ဟူ၍၎င်း၊ ထင်မှားသော အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပြန်၏။ ထို အမှုနှင့် ရမည့် အကျိုးတို့၌ သာယာ တောင့်တမှု=တဏှာလဲ ဖြစ်ပြန် ၏။ ထိုအမှုဖြင့် ကောင်းစားရတော့မည် ဟု စွဲလမ်းသော ဥပါဒ်နဲလဲ ဖြစ်ပြန်၏။ ဤသို့ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့တို့၌ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဖြစ်ရုံအပ် သော ကံသည်သာလျှင် တဝသစ် အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ထို့ ကြောင့် ပဋိသန္ဓိဒါမင် ဂတိကထာ၌ .....

ကုသလ ကမ္မဿ ဇဝနက္ခဏေ တယော ဟေတု ကုသ လာ၊ နိကန္တိ က္ခဏေ (အတ္တနော ဝိပါကံ ခါတုံ ပစ္စုပ္ပန်တ ကမ္မေ ဝါ၊ တထာ ပစ္စုပ္ပန်တ ကမ္မေန ဥပဇ္ဇာဝိတေ ကမ္မ နိမိတ္တေ ဝါ၊ ဂတိ နိမိတ္တေ ဝါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနာန နိကန္တိ က္ခဏေ-အဇ္ဇကထာဘွင့်) ဧဒ္ဒေ ဟေတု အကု သလာ၊ ပဋိသန္ဓိ က္ခဏေ တယော ဟေတု အဗျာကတာ၊ ဂတိ သမ္ပတ္တိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တေ (ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ပဋိသန္ဓိ က္ခဏေ-အဇ္ဇကထာဘွင့်) ဣမေသံ အဋ္ဌန္တံ ဟေတုနံ ပဌယာ ဥပ ပတ္တံ ဟောတိ....စသည်ဖြင့်-နိကန္တိခဏ ဟိတံ ၂ ပါးကိုလဲ ထည့်သွင်း၍ ပြတော်မူပေသည်။

ဓမ္မဗြန်အကျိုး၊ ဝိဒါကဓဇိ ငါးငါး

ဣဒ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ နာမ ရူပံ ပဿာဒေါ အာယတနံ၊ ပုဒုဋ္ဌာ ဗသော၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မော ဣဂူပပတ္တိ ဘဝသ္မိံ ပုဒေ ကတဿ ကမ္မဿ ပဗ္ဗယာ။

ဣဒ၊ ယခုဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိ၊ ရှေးဘဝနှင့် ဆက်စပ်လျက် ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏံပေတည်း။ ဩက္ကန္တိ၊ တခြားမှ လာ၍ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော သဘောသည်။ နာမ ရူပံ၊ နာမ် ရုပ်ပေတည်း။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်လင်သော သဘောသည်။ ဝါ၊ မျက်စိ ကြည့်မှု၊ နား နှာခေါင်း ဟော ကိုယ် ကြည့်မှုသည်။ အာယတနံ၊ အာယတနပေတည်း။ ဝါ၊ အာရုံနှင့် စိတ် တွေ့ဆုံရာ ဌာန၊ တွေ့ဆုံကြောင်းတရား ပေတည်း။ ပုဒုဋ္ဌာ၊ အာရုံနှင့် စိတ် တွေ့ခြင်းသည်။ ဗသော၊ ဗသပေတည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒ ဥပပတ္တိ ဘဝသ္မိံ၊ ယခု ဖြစ်ဆဲ ဘဝ၌၊ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မော၊ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ပုဒေ ကတဿ ကမ္မဿ ပဗ္ဗယာ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုခဲ့သော ကံ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဥဒဿ ကာရဏာ နံကဲ့သို့ ထုလျှာမိကရဏ ဝိသေသန၊ ဝိသေသတည်း)။ ပဝတ္တ ဝိပါက ဓမ္မော၊ ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးတရားတို့ ပေတည်း။

ဖြစ်မှီက နာမ် ရုပ်ကို မပြတ် မှတ်သိလျက် ရှိသော ယောဂီအား မြင်မှု ကြားမှု စသော စိတ်တို့သည် “ရှေးရှေး စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ စပ်၍ စပ်၍ မပြတ် ဖြစ်သည့် အနေအားဖြင့်” ထင်ရှားကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုယောဂီသည် ယခုဘဝ၌ စ၍ ဖြစ်ခဲ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ကိုလဲ “ရှေးဘဝက နောက်ဆုံး စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ခဲ့သည်” ဟု ဆ၍ သိနိုင်ပေ၏။ ဤသို့ သိနိုင်ပုံကို ဝိသုဒ္ဓိ-ဂ်၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြ၏။

ယထေဝ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မနောဓာတု အနန္တရံ၊
န စေဝ အာဂတံ နာပိ၊ န နိဗ္ဗတ္တံ အနန္တရံ၊
တထေဝ ပဋိသန္ဓိဒိ၊ ဝံတ္တတေ ဗတ္တသန္တတိ၊
ပုဂ္ဂိမံ သိဇ္ဇတေ ဗတ္တံ၊ ပန္နိမံ ဇာယတေ တတော။

မနောဝံတု အနန္တရံ၊ ဆင်ခြင်သော စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်လေ့ ရှိသော၊ စက္ခုပိညာဏံ၊ မြင်သော စိတ်သည်၊ တတော၊ ထိုဆင်ခြင် သော စိတ်မှ၊ န စော အာဂတံ၊ လာသည်လဲ မဟုတ်ပေ၊ အနန္တရံ၊ ဆင်ခြင်သော စိတ်၏ အခြားမဲ့၌၊ နာဝိ န နိဗ္ဗတ္တံ ယထေဝ၊ မဖြစ်သည် လဲ မဟုတ်ပေ၊ ဧကနိပင် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်၊ ပဋိသန္ဓိဒ္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌၊ ဗဟ္မသန္တတိ၊ ရှေးစိတ် နောက်စိတ်တို့၏ အစဉ်သည်၊ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏၊ ဝုရိမံ ဝိတ္တံ၊ ရှေးဘဝက နောက်ဆုံး စိတ်သည်၊ ဘိဇ္ဇတေ၊ ချုပ်ချုပ်လေ၏၊ တတော၊ ထိုစိတ် ချုပ်သည် မှ အခြားမဲ့၌၊ ပစ္ဆိမံ ဝိတ္တံ၊ နောက်ဘဝ၌ အစဆုံး စိတ်သည်၊ ဇေယ တေ၊ ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ပျက်စိ အကြည်ထဲ၌ အဆင်းရှုပ် ထင်ပေါ် ကျရောက်လျှင်၊ ထိုအ ဆင်းကို ဘာလဲ ဟု ဆင်ခြင်သော စိတ်က ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ မြင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ ဆင်ခြင် တဲ့ စိတ်ကပင် မြင်တဲ့စိတ် ဖြစ်သွားသည်လဲ မဟုတ်ပေ။ ဆင်ခြင်တဲ့ စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ မြင်တဲ့ စိတ်က မဖြစ်ဘဲလဲ မနေပေ။ ဧကနိပင် ဖြစ် ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုအတူပင် ရှေးဘဝက နောက်ဆုံး ဂုတိစိတ် ချုပ်ဆုံး သွားလျှင်၊ ဘဝသစ်၌ အစဆုံး ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရာ ၌၊ ဂုတိစိတ်ကပင် ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်လာသည်လဲ မဟုတ်ပေ။ ထိုဂုတိ စိတ်သည်ကား အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကွယ်၍သာ သွားပေသည်။ သို့သော်လဲ ထိုဂုတိစိတ် ချုပ်ကွယ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဘဝသစ် ပဋိသန္ဓေစိတ် က မဖြစ်ဘဲလဲ မနေပေ။ ဆက်လက်၍ ဧကနိပင် အသစ် ဖြစ်ပေါ်ပေ သည်။ ဤသို့ ဆက်စပ်၍ စိတ် ဖြစ်ပုံကို ယောဂီသည် ကိုယ်ပိုင်ဥဇာဏ် ဖြင့် သဘောကျသည် ဟု ဆိုလို၏။

ထို့ပြင်၊ ဖြစ်ပုံကို နာမ် ရုပ်ကို မဖြတ် မှတ်ထောက် ရှိသော ယောဂီ အား မှတ်ထိရသော ထို နာမ်ရုပ်သည် စိတ်ထဲ ကိုယ်ထဲမှာ အသစ်အ သစ် ကျရောက် သက်ဝင် လာသကဲ့သို့ ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပဋိ သန္ဓေခဏက ဖြစ်ခဲ့သော နာမ်ရုပ်ကိုလဲ “ ယခု မှတ်ထိရတဲ့ နာမ်ရုပ် လိုပင် ကျရောက် သက်ဝင် လာသော သဘောတဲ” ဟု ဆ၍ ထိခိုင် ပေ၏။ အဇယတန၊ ဗဿ၊ ဝေဒနာတို့ကို ထိခုံမှာ ထင်ရှားပြီ။

ယခုဘဝ၌ ဖြစ်သော ဤအကျိုး ငါးပါးကိုပင် မြှင့်၍၊ အာယတန နှစ်
သောအခါ၌၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒ်နှင့် သင်္ခါရ ကမ္မဘဝ ဟူသော
အကြောင်းတရား ငါးပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပြန်ကုန်၏။

ဗျူဟာ အကြောင်း တစ်ခု ငါးပါး

ဣဒ ပရိပက္ခတ္တာ အာယတနာနံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊ အာယူဟာနာ
သင်္ခါရ၊ နိကန္တိ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒ်နံ၊ စေတနာ ဘဝေါ တိ၊
ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣဒ ကမ္မ ဘဝသ္မိံ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ။

ဣဒ၊ ယခုဘဝ၌။ အာယတနာနံ ပရိပက္ခတ္တာ၊ မျက်စိ နား နှာ
ခေါင်း လျှာ ကိုယ် ဟူသော အာယတနတို့၏ ရင့်မြင်းကြောင့်။ ငါ၊
အာယတနတို့ ရင့်လတ်သော်။ (ဤအရိပ်ဖြင့်၊ ဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်သော ကံ၏
ဖြစ်ရာကာလကို မြစ်။ အာယတန မရင့်သေးသော သူငယ်တို့အား ဘဝစိတ်သာ
အဖြစ်များ၏။ ဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်သော ကံသည်ကား ဖြစ်နိုင်ခဲ့၏။ အာယတန ရင့်
သောသူတို့အား သာလျှင် ထိုကံမျိုးသည် များသောအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်သည်-ဟုလို)။
မောဟော၊ မသိမှု၊ သိမှားမှုသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ပေတည်း။ အာယူဟာနာ၊
အားထုတ်မှုတို့သည်။ သင်္ခါရ၊ တို့ပေတည်း။ နိကန္တိ၊ လိုလား တောင့်
တခြင်းသည်။ တဏှာ၊ ပေတည်း။ ဥပဂမနံ၊ ငွဲလင်းခြင်းသည်။ ဥပါ
ဒ်နံ၊ ပေတည်း။ စေတနာ၊ စေ့ဆော် တိုက်တွန်းခြင်းသည်။ ဘဝေါ၊
ကမ္မဘဝပေတည်း။ (အနက်ကျယ် အမြည်အရံကို ရှေး၌ ပြန်ကြည့်ပါ)။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဣဒ ကမ္မ ဘဝသ္မိံ၊ ယခုဘဝ၌ ဖြစ်ကြောင်း ကံကို ပြုအပ်စဉ်။
သိဒ္ဓါ၊ ပြီးကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဤ ငါးပါးသော တရားတို့သည်။
အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ၊ နောင်ကာလ၌ ပဋိသန္ဓေ၏။ ပစ္စယာ၊ အ
ကြောင်းတို့ပေတည်း။

ဤ ပဗ္ဗုဒ္ဓိ အကြောင်း ငါးပါးကြောင့် နောင်ဘဝ၌ ဝိညာဏ် နာမ်
ရုပ် အာယတန ဗေဒ ဝေဒနာ ဟူသော အကျိုး ငါးပါး ဖြစ်ပေါ်ပြန်၏။

အနာဂတိအကျိုး ဝိပါက ဝေဒါးပါး

အာယတိံ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ခန္တိ နာမ ရူပံ၊ ပဿာဒေါ အာ
ယတနံ၊ ဗုဒ္ဓော ပဿော၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ
အာယတိံ ဥပပဏ္ဍိ ဘဝသ္မိံ ဣဒ ကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ။